

**Türkiye İlaç
Pazarı
Ocak - Mart
2019**

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları	2
a. Fiyat	3
b. Hacim	3
c. Satış Dağılımı	3
d. Yeni Ürün.....	3
1.2. Pazarın Yapısı.....	4
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	4
b. İthal-İmal İlaçlar	4
c. Biyoteknolojik İlaçlar.....	4
2. Tıbbi Ürün Pazarı	5
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler	6
3. Dış Ticaret	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarı yılın ilk üç ayında hastane ve eczane kanalında toplam %27,5 artışla 9,5 milyar TL'ye ulaştı. Kutu ölçeğinde ise %0,4 büyüme ile 0,6 milyar kutu satışı gerçekleşti.

Kutu başına düşen ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2018 yılının ilk 3 ayında 11,8 TL olan fiyat, 2019 yılında %27 artışla 15 TL olmuştur.

Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

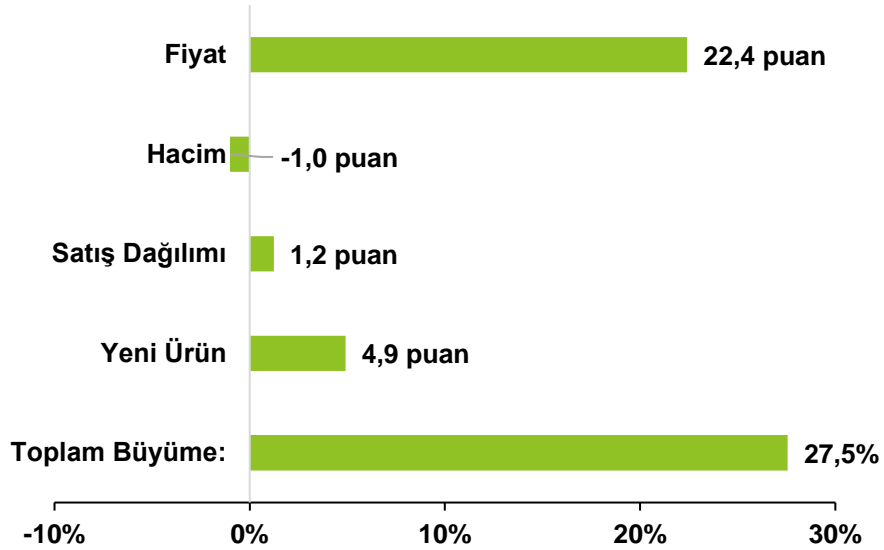
Ocak-Mart	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İlaç Pazarı	7,4	9,5	27,5%	0,6	0,6	0,4%	11,8	15,0	27,0%

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları

2018 yılı için pazardaki büyümenin kaynakları incelendiğinde değer ölçeğinde büyümeye katkı sağlayan 4 ana etken bulunmaktadır. Bunlar; mevcut portföydeki hacim ile fiyat artışları, portföye yeni ürün girişleri ve satış dağılımındaki değişimlerdir.

Grafik 1- İlaç Pazarında Büyümenin Kaynakları

Kaynak: IQVIA, İEİS

a. Fiyat

Hatırlanacağı üzere, Şubat 2019'de ilaç fiyatlarını belirleyen kur %26,4 seviyesinde artmıştı. Buna bağlı olarak 2019 yılı ilk 3 ayında bir önceki yıla göre gerçekleşen %27,5'lik büyümenin 22,4 puanı (1.661 milyon TL) fiyat artışından kaynaklanmaktadır.

b. Hacim

Hacimde 2019 ilk üç ayda meydana gelen değişiklikler ilaç pazarının büyümesine negatif yönde katkı sağlamıştır. Bu anlamda, mevcut portföyde yer alan ilaçların satışlarındaki azalma, büyümeye -1,0 puanlık (-75 milyon TL) katkı sağlamıştır.

c. Satış Dağılımı

Pazarda mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişiklikler, başka bir ifadeyle daha yüksek fiyatlı ürünlere doğru satış hacmindeki değişim, büyümeye 1,2 puan (91 milyon TL) katkı sağlamıştır.

d. Yeni Ürün

2019 yılında pazardaki büyümenin 4,9 puanı ise (364 milyon TL) pazara yeni giren ilaçlardan kaynaklanmıştır.

İlaç pazarına yılın ilk 3 ayında toplam 134 adet ilaç girmiştir.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu antibiyotik ilaçları olmuştur. 16 tane antibiyotik (%11,9), 13 tane kanla ilgili ilaçlar (%9,7), 12 tane onkoloji (%9,0), 10 tane serum/aşı (%7,5), 8'er tane kardiyovasküler ve hormonlar (%6,0), 6 tane KBB ve göz ilaçları (%4,5) pazara girmiştir.

Pazara yeni giren ilaçlardan 16 tanesi kimyasal, 3 tanesi biyoteknolojik olmak üzere toplam 19 adet referans üründür. Bu 19 ürünün 3 tanesi Türkiye'de üretilmekte ve yalnızca 2 tanesinin eşdeğer rakibi bulunmaktadır.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 115 adet olup, bu ilaçların 1 tanesi biyobenzer ilaçtır. 115 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 1 tanesi ithal ürün sınıfındadır.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

İlaç	134
Eşdeğer	115
İthal	1
İmal	114
Referans	19
Eşdeğeri Yok	17
Eşdeğeri Var	2

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

2019 yılı ilk 3 ayı itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde %24,2 büyüme ile 6,2 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise %3,4 küçülme ile 0,2 milyar kutu satış gerçekleşmiştir.

Yılın ilk 3 ayında eşdeğer ilaçlar %34,5 artış oranı ile 3,3 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise %3,0 seviyesinde artış ile 0,4 milyar hacim gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2019 ilk 3 ayında referans ilaçların bir kutu başına düşen fiyatı yaklaşık 25,0 TL iken, eşdeğer ilaçların 8,5 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	3 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			3 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Referans	5,0	6,2	24,2%	0,3	0,2	-3,4%	19,5	25,0	28,5%
Eşdeğer	2,4	3,3	34,5%	0,4	0,4	3,0%	6,5	8,5	30,6%

Kaynak: IQVIA, İEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

İthal ilaçlar değerinde ve hacimde sırasıyla %22 büyüme ve %8,9 küçülme göstermiştir. 2019 yılı ilk 3 ayı itibarıyla bu ürünler, değerinde 4,6 milyar TL ve hacimde 0,1 milyar kutu satış gerçekleştirmiştir. İthal ilaçların ortalama fiyatı ise 49,7 TL'dir.

Yurt içinde üretilen ürünler ise 2019 yılı ilk üç ayında 4,9 milyar TL ve 0,5 milyar kutu satış gerçekleştirmiştir. Bu ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı ise 9,0 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	3 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			3 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İthal	3,7	4,6	22,2%	0,1	0,1	-8,9%	37,0	49,7	34,1%
İmal	3,7	4,9	33,1%	0,5	0,5	2,2%	6,9	9,0	30,2%

Kaynak: IQVIA, İEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Yılın ilk üç ayında 3 referans, 1 biyobenzer olmak üzere toplam 4 adet biyoteknolojik ilaç pazara girmiştir. Böylece, Türkiye ilaç pazarında 112 marka altında 265 formda referans biyoteknolojik ve 23 marka altında 83 formda biyobenzer ilaç bulunmaktadır. Biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 135 marka altında 348 form ilaçtan oluşmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2019 ilk 3 ay itibarıyla değerinde %25,2 artış oranı ile 1.566,8 milyon TL satışa ulaşmıştır. Hacimde ise %0,5 oranında küçük bir azalma ile 7,5 milyon kutu satış gerçekleşmiştir. Referans biyoteknolojik ürünleri incelediğimizde 2019 yılında %21,4 büyüyerek 1.445,4 milyon TL olmuştur. Biyobenzer ilaç pazarı ise 2019 yılı ilk üç ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %99,3 artış göstererek 121,4 milyon TL'ye ulaşmıştır. Yeni giren biyobenzer ilaçlar, değer ve hacim olarak pazardaki biyobenzer ilaç payının artmasını sağlayan başlıca sebeptir.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	3 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			3 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Biyotek	1.251,6	1.566,8	25,2%	7,5	7,5	-0,5%	167,0	210,0	25,8%
Referans	1190,7	1445,4	21,4%	6,2	5,2	-15,3%	193,5	277,3	43,3%
Biyobenzer	60,9	121,4	99,3%	1,3	2,2	67,6%	45,4	54,0	18,9%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığından izinli biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri; Tarım ve Orman Bakanlığından izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2019 yılı ilk 3 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %28,0 büyüme ile değerinde 723 milyon TL'ye, kutuda ise %1,2 artış ile 45,7 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 15,8 TL'dir.

2019 yılında ilaç dışı tıbbi ürünlerin 45,7 milyon kutuluk hacminin, 31,1 milyonu (%68 pay) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünlerine aittir. Sağlık Bakanlığı'ndan ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 10,0 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatının 15,8 TL olmasında başlıca etkiye sahiptir.

Gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 2019 yılında 38,1 TL, mamaların ortalama fiyatı 35,0 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

Ocak-Mart	3 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			3 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Tıbbi Ürün Pazarı	564,9	723,1	28,0%	45,1	45,7	1,2%	12,5	15,8	26,4%
Gıda Takviyesi	218,1	268,3	23,0%	7,5	7,0	-5,8%	29,2	38,1	30,5%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	223,9	309,9	38,4%	29,0	31,1	7,0%	7,7	10,0	29,4%
Mama	56,8	67,7	19,2%	2,1	1,9	-6,3%	27,5	35,0	27,2%
Diğerleri	66,2	77,3	16,7%	6,6	5,7	-13,8%	10,1	13,6	35,4%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara yılın ilk 3 ayında 38 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 38 üründen 18 adedi (%47,4) mama, 12 tanesi (%31,6) gıda takviyesi, 8 tanesi (%21,1) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünleridir.

Yeni giren ürünlerden gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 63,2 TL, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaların ortalama fiyatı 11,5 TL iken mamaların ortalama fiyatı 53,5 TL'dir.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet
	38
Mama	18
Gıda Takviyesi	12
Enteral Beslenme Ve Tıbbi Amaçlı Gıda	8

Kaynak: IQVIA, İEİS

3. Dış Ticaret

Yılın ilk 3 ayında ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %5,1 azalarak 273 milyon ABD Doları seviyesine gerçekleşmiştir. Bu dönemde Türkiye ihracatı %2,7 artmıştır. Bunun sonucunda ilaç ihracatının Türkiye ihracatı içerisindeki payı %0,6 olarak gerçekleşmiştir.

Yıllık bazda incelendiğinde ise ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %15,4 artarak 1.158 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Türkiye ihracatı ise aynı dönemde %5,4 artmıştır. Bu gelişmeler sonucunda ilaç dışı ticaret açığı 3.738 milyon ABD Doları olurken, ihracatın ithalatı karşılama oranı %23,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

(Milyon ABD Doları)	2018	Ocak-Mart 2018	Ocak-Mart 2019	Değişim	Nisan 2017-Mart 2018	Nisan 2018-Mart 2019	Değişim
Türkiye İhracatı	167.945	41.136	42.249	2,7%	160.320	169.047	5,4%
İlaç İhracatı	1.173	288	273	-5,1%	1.003	1.158	15,4%
İlaç Payı	0,70%	0,7%	0,6%		0,6%	0,7%	
Türkiye İthalatı	223.046	61.895	49.020	-20,8%	245.259	210.173	-14,3%
İlaç İthalatı	5.003	1.451	1.343	-7,4%	5.278	4.896	-7,2%
İlaç Payı	2,24%	2,3%	2,7%		2,2%	2,3%	
Türkiye Dış Ticaret Hacmi	390.992	103.030	91.269	-11,4%	405.580	379.220	-6,5%
İlaç Dış Ticaret Hacmi	6.176	1.739	1.616	-7,1%	6.281	6.053	-3,6%
İlaç Payı	1,58%	1,7%	1,8%		1,5%	1,6%	
Türkiye Dış Ticaret Açığı	-55.100	-20.759	-6.771	-67,4%	-84.939	-41.126	-51,6%
İlaç Dış Ticaret Açığı	-3.830	- 1.163	- 1.070	-8,0%	- 4.275	- 3.738	-12,6%
İlaç Payı	6,95%	5,6%	15,8%		5,0%	9,1%	
Türkiye İhracat/İthalat	75,30%	66,5%	86,2%		65,4%	80,4%	
İlaç İhracat/İthalat	23,44%	19,9%	20,4%		19,0%	23,6%	

Kaynak: TÜİK, İEİS